

Sachsenhausen; zij waren gebaseerd op een geheime instructie die Heydrich op 3 september '39 (de dag waarop Engeland en Frankrijk Duitsland de oorlog verklaarden) rondgezonden had. Wij citeren:

*'Jeder Versuch, die Geschlossenheit und den Kampfeswillen des deutschen Volkes zu zersetzen, ist rücksichtslos zu unterdrücken. Insbesondere ist gegen jede Person sofort durch Festnahme einzuschreiten, die in ihren Äusserungen am Sieg des deutschen Volkes zweifelt oder das Recht des Krieges in Frage stellt . . . Wenn die Voraussetzungen der Öffentlichkeit oder der Zirkelbildung vorliegen, sind die Personen in jedem Falle festzunehmen . . . Alsdann ist unverzüglich dem Chef der Sicherheitspolizei Bericht zu erstatten und um Entscheidung über die weitere Behandlung des Falles zu bitten, da gegebenenfalls auf höhere Weisung brutale Liquidierung solcher Elemente erfolgen wird.'*¹

Hoeveel van die 'brutale Liquidierungen' (Gürtner heeft er tegen geprotesteerd, Hitler heeft zijn protesten afgewezen) in totaal plaatsgevonden hebben, is niet bekend, maar Weinkauff meent dat zij 'in unzähligen Fällen' voltrokken zijn.² Menigmaal was het Hitler persoonlijk die tot zulk een liquidatie opdracht gaf, meestal wanneer hij een bepaald vonnis dat hij in een krantebericht aangetroffen had, te licht had gevonden. In zijn denken waarin het uitoefenen van terreur een dominerende rol speelde, was eigenlijk maar voor één straf plaats: de doodstraf.

Een typerend geval deed zich in maart '42 voor.

In de *Berliner Nachtausgabe* van de 20ste las Hitler in zijn hoofdkwartier dat daags tevoren een negen-en-twintigjarige technicus uit Wilhelmshaven, zekere Ewald Schlitt, die in '37 getrouwd was, herhaaldelijk twist met zijn vrouw had gehad en haar in juni '40 had mishandeld waarna de vrouw in oktober in een inrichting was overleden, door het *Landgericht* te Oldenburg tot vijf jaar tuchthuisstraf veroordeeld was. Dat was een zware straf, want het stond geenszins vast dat er direct verband bestond tussen de mishandeling van de vrouw en haar overlijden, vier maanden later. Niettemin deed de uitspraak Hitler in woede ontsteken. Midden in de nacht belde hij *Staatssekretär* Schlegelberger op. Deze kreeg de wind van voren:

'Das ist ja wieder mal typisch! Ein Gewaltverbrecher wie dieser Schlitt geht für fünf Jährchen in einen sicheren Bau, und das auf Staatskosten, während Hunderttausende von anständigen Männern an der Front ihr Leben einsetzen für ihre Frauen und Kinder!

¹ Aangehaald door M. Broszat in *Anatomie des SS-Staates*, dl. II, p. 104-05.

² W. Weinkauff: *Die Deutsche Justiz und der Nationalsozialismus. Ein Überblick*, p. 138.